

Sygn. akt I C 185/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 maja 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący : SSO Mariusz Bartnik

Protokolant : starszy sekretarz sądowy Katarzyna Ostrowska

po rozpoznaniu w dniu 17 maja 2019 r. w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa K. O.

przeciwko Bankowi (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę,

- 1) zasądza od pozwanego Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda K. O. kwotę 230.012 zł. (dwieście trzydzieści tysięcy dwanaście złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 11 września 2018 roku do dnia zapłaty,
- 2) umarza postępowanie w pozostałym zakresie, tj. co do odsetek ustawowych za okres objęty cofnięciem pozwu,
- 3) zasądza od pozwanego Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda K. O. kwotę 1.000 zł. (jeden tysiąc złotych) tytułem opłaty od pozwu oraz kwotę 10.817 zł. (dziesięć tysięcy osiemset siedemnaście złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego, zaś w pozostałym zakresie wniosek o zwrot kosztów procesu oddala,
- 4) nadaje wyrokowi w punkcie 1 rygor natychmiastowej wykonalności.

UZASADNIENIE

Powód K. O. 25 stycznia 2019 roku złożył przeciwko Bankowi (...) Spółce Akcyjnej w W. pozew o zapłatę. Wniósł o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym i nakazanie, aby pozwany w ciągu dwóch tygodni od doręczenia nakazu zapłaty zapłacił na rzecz powoda kwotę 58.011,55 dolarów amerykańskich i 6.534,00 marek niemieckich stanowiących równowartość kwoty 230.012,00 zł zgromadzonych na kontach pozwanego Banku, należących do spadkodawcy powoda wraz z ustawowymi odsetkami od 12 marca 2018 roku do dnia zapłaty, kosztami procesu i kosztami zastępstwa procesowego (w wysokości czterokrotności stawki minimalnej) i opłatą skarbową od pełnomocnictwa. W wypadku skutecznego wniesienia przez pozwanego sprzeciwu od nakazu zapłaty i wyznaczenia rozprawy, powód wniósł o zasądzenie powyższych kwot w trybie zwykłym.

W uzasadnieniu wskazano, że spadek po zmarłym F. R. (1) nabyła w całości W. R., zaś spadek po W. R. nabył w całości powód K. O. na mocy prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego w Grudziądzu. Zmarły posiadał środki finansowe w walutach zagranicznych w Banku (...) Oddział w T.. Na dzień 28 czerwca 1995 roku stan sald rachunku należącego do zmarłego F. R. (1) wyniósł 58.011,55 dolarów amerykańskich oraz 8.534 marek niemieckich.

Powód wskazał, iż występował z zapytaniem o rachunki zmarłego F. R. (1), jednakże pozwany nie udzielił żadnej odpowiedzi. Wzywał również pozwanego za zapłaty należności dochodzonej pozwem, jednakże bezskutecznie.

Wyjaśnił, że Bank pozostawiał wezwania bez odzewu, poza jednym pismem, w którym wniósł o dostarczenie dokumentów potwierdzających roszczenia. Pomimo ponownego dostarczenia oryginałów dokumentów żądanych przez Bank, ten nadal nie wypłacił należnych powodowi środków. Żądanie czterokrotności stawki minimalnej z tytułu zastępstwa procesowego powód uzasadnił wyjątkową opieszałością pozwanego i celowością jego zdyscyplinowania, a także nakładem pracy pełnomocnika powoda.

W odpowiedzi na pozew z 1 kwietnia 2019 roku pozwany uznał powództwo w zakresie zapłaty przez Bank na rzecz powoda kwoty 230.012,00 zł tytułem realizacji dyspozycji wypłaty spadku ze środków zgromadzonych na rachunkach bankowych prowadzonych przez Bank na rzecz spadkodawcy F. R. (1). Wniósł o oddalenie pozwu o zasądzenie odsetek ustawowych od dnia 12 marca 2018 roku, o oddalenie wniosku pełnomocnika powoda o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w wysokości czterokrotności minimalnej stawki.

W uzasadnieniu pozwany zaprzeczył wszystkim faktom wskazanym w treści pozwu z wyjątkiem tych wyraźnie przyznanych. Wskazał, że zaprzecza, aby w marcu lub czerwcu 2018 roku otrzymał dokumenty w postaci pisma pełnomocnika powoda wraz z załącznikami. Wskazał, że pisma były nieprawidłowo adresowane. Bank zwrócił uwagę, że mając na uwadze, iż otwarcie spadku nastąpiło w 1993 roku, a przez ponad 20 lat trwało postępowanie spadkowe ustalające uprawnionego do otrzymania spadku, realizacja wypłaty okazała się być bardziej skomplikowana niż w toku zwyczajnej działalności Banku. Prawidłowy wniosek o wypłatę został złożony do Banku 10 września 2018 roku, zatem ewentualne odsetki mogą być liczone dopiero od dnia 11 września 2018 roku. Pozwany podniósł również, że oddalony powinien być wniosek pełnomocnika powoda o zasądzenie czterokrotności minimalnej stawki kosztów adwokackich, gdyż nakład pracy pełnomocnika w sprawie ograniczył się do sporządzenia pozwu, a pozostałe podejmowane czynności nie przyczyniły się do rozstrzygnięcia sprawy.

Na rozprawie w dniu 17 maja 2019 roku powód, działając przez profesjonalnego pełnomocnika, wniósł o zasądzenie uznanego roszczenia wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 11 września 2018 roku i cofnął pozew w pozostałym zakresie, tj. co do odsetek od daty wskazanej w pozwie, ze zrzeczeniem się roszczenia w tym zakresie.

Sąd ustalił i zważył co następuje:

Sąd pominął przeprowadzenie postępowania dowodowego ze względu na uznanie powództwa przez stronę pozwaną.

Nadto okolicznością bezsporna pomiędzy stronami jest, że spadek po zmarłym F. R. (1) nabyła w całości W. R., zaś spadek po W. R. nabył w całości powód K. O. na mocy prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego w Grudziądzu. Zmarły posiadał środki finansowe w walutach zagranicznych w Banku (...) Oddział w T.. Na dzień 28 czerwca 1995 roku stan sald rachunku należącego do zmarłego F. R. (1) wynosił 58.011,55 dolarów amerykańskich oraz 8.534 marek niemieckich. Stanowi to po przeliczeniu na polskie złote kwotę 230.012 zł

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

W piśmie z 26 marca 2019 roku pozwany uznał powództwo w zakresie zapłaty przez Bank na rzecz powoda kwoty 230.012,00 zł tytułem realizacji dyspozycji wypłaty spadku ze środków zgromadzonych na rachunkach bankowych prowadzonych przez Bank na rzecz spadkodawcy F. R. (1).

Zgodnie z unormowaniem art. 213 § 2 k.p.c., sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba że uznanie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. Uznanie powództwa przez pozwanego jest czynnością procesową, odnoszącą się do całości bądź części roszczenia. Może być dokonane poza rozprawą - w piśmie procesowym bądź na rozprawie - ustnie do protokołu. Uznanie powództwa jest aktem dyspozycyjności pozwanego, który nie tylko uznaje samo żądanie powoda, ale i to, że uzasadniają je przytoczone przez powoda okoliczności faktyczne i godzi się na wydanie wyroku uwzględniającego to żądanie (orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 28 października 1976 r., sygn. akt II CRN 232/76, orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 14 września 1983 r., sygn. akt III CRN 188/83, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2011 r., sygn. akt III CSK 127/10). Skutkiem uznania powództwa jest pominięcie postępowania dowodowego w zakresie okoliczności objętych uznaniem, wydanie

wyroku uwzględniającego powództwo w zakresie objętym uznaniem, zaopatrzenie wyroku rygiorem natychmiastowej wykonalności w przypadku zasądzenia (art. 333 § 1 pkt 2 k.p.c.), zwrot kosztów pozwanemu w przypadku uznania przy pierwszej czynności procesowej i niedania powodu do wytoczenia powództwa (art. 101 k.p.c.). Uznanie powództwa może być odwołane do chwili uprawomocnienia się orzeczenia. Uznanie powództwa przez pozwanego nie wiąże sądu orzekającego o tyle, że wydając orzeczenie w sprawie jest on obowiązany dokonać oceny uznania powództwa pod kątem istnienia przesłanek negatywnych określonych w art. 213 § 2 k.p.c. (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 kwietnia 2016 roku, sygn. akt I CSK 285/15)

Jako że uznanie powództwa jest oświadczeniem woli pozwanego, wywołującym skutki często zarówno materialne, jak i procesowe, powinno być wyraźne i oczywiste (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 12 grudnia 2014 roku, sygn. akt I ACa 892/14).

W niniejszej sprawie oświadczenie złożone przez pozwanego w odpowiedzi na pozew z dnia 1 kwietnia 2019 roku jest niewątpliwie zarówno wyraźne, jak i oczywiste, wyrażone w sposób świadomy i skonkretyzowany. Jednocześnie Sąd nie widzi podstaw do stwierdzenia, by uznanie powództwa w niniejszej sprawie było sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzało do obejścia prawa, W istocie bowiem przedmiotowa czynność znajdowała oparcie w realiach sprawy, co skutkuje związaniem Sądu uznaniem powództwa.

Zgodnie z dyspozycją art. 203 § 1 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy. Po rozpoczęciu rozprawy powód może cofnąć pozew albo za zezwoleniem pozwanego, albo z jednoczesnym zrzeczeniem się roszczenia. W myśl art. 203 § 4 k.p.c. sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu, zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia tylko wtedy, gdy okoliczności sprawy wskazują, że wymienione czynności są sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa. Z okoliczności niniejszej sprawy nie wynika, aby cofnięcie pozwu było sprzeczne z prawem i zasadami współżycia społecznego albo zmierzało do obejścia prawa. Zgodnie z art. 355 § 1 i 2 k.p.c., Sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew lub jeżeli wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne. Wobec cofnięcia przez powoda pozwu w zakresie odsetek od daty wskazanej w pozwie wraz z zrzeczeniem się roszczenia

na podstawie art. 203 § 1 k.p.c. oraz art. 355 § 1 k.p.c. postępowanie należało umorzyć w zakresie dotyczącym cofnięcia pozwu. Jednocześnie zgodnie z treścią art. 79 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych powód, który cofnął pozew, otrzymuje z urzędu zwrot całego wpłaconego przez siebie wpisu, gdy cofnięcie to nastąpiło przed wysłaniem pozwu stronie pozwanej, a połowę, gdy cofnięcie pozwu nastąpiło przed rozpoczęciem rozprawy, tj. wywołaniem sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 3 maja 1984 r., sygn. akt IV PZ 37/84). Cofnięcie pozwu w dalszym toku postępowania nie daje możliwości uzyskania częściowego zwrotu wpisu. W niniejszej jednak sprawie – cofnięcie pozwu dotyczyło wyłącznie należności ubocznych, tj. odsetek ustawowych (takich bowiem powód dochodził pozwem) za okres od dnia 12-03-2018 do dnia 10-09-2018 roku, wobec czego wskazany przepis nie znajduje zastosowania. Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł jak w punktach 1 i 2 sentencji wyroku.

O kosztach postępowania orzeczono zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu na podstawie art. 98 k.p.c. Wysokość kosztów zastępstwa procesowego ustalono na podstawie § 2 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800). Zdaniem Sądu, żądanie przez stronę powodową zasądzenia czterokrotności stawki minimalnej z tytułu zastępstwa procesowego w niniejszej sprawie jest niezasadne. Zgodnie z treścią art. 98 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony. Sąd zwraca uwagę, iż w niniejszej sprawie czynności procesowe pełnomocnika powoda były bardzo ograniczone. Pozwany uznał powództwo niemalże w całości (poza odsetkami za wskazany wyżej okres), w związku z czym w sprawie pominięto przeprowadzenie postępowania dowodowego w zakresie okoliczności objętych uznaniem, zaś w pozostałym, tj. co do wskazanych odsetek ustawowych, zakresie powód cofnął pozew wraz z zrzeczeniem się roszczenia. W sprawie odbyła się tylko jedna rozprawa, która

zakończyła się wydaniem wyroku. Jednocześnie Sąd zwraca uwagę, że rozstrzygnięcie o kosztach obejmuje zwrot kosztów zastępstwa procesowego, wobec czego należy mieć na uwadze czynności, które pełnomocnik podjął w trakcie postępowania sądowego. Tym samym niezasadne jest powoływanie się przez stronę powodową na czynności wykonywane wobec Banku przed wszczęciem postępowania (m.in. kierowane wezwania do wypłaty środków z konta bankowego, szczególnie biorąc pod uwagę wątpliwe okoliczności ich rzeczywistego, prawidłowego doręczenia – gdyż wysyłanie owych wezwań do oddziałów Banku lub do Banku ale ze wskazaniem(...) – k. 31, było działaniem bezprzedmiotowym, zważywszy, że wg zapisów w KRS pozwanego – jedynym adresem przedsiębiorcy jest adres siedziby w W. przy ul. (...), brak wpisów dotyczących oddziałów, które nie są samodzielnymi jednostkami Banku). Nadto Sąd zwraca uwagę, że wykładnia literalna oraz teleologiczna przytoczonych regulacji dotyczących kosztów postępowania wskazuje, że ich celem jest zwrot poniesionych kosztów niezbędnych do dochodzenia praw. W żadnym przypadku nie należy im przypisywać funkcji dyscyplinującej ani prewencyjnej, zatem całkowicie niezasadny jest argument powoda, jakoby zasądzenie czterokrotności stawki minimalnej z tytułu zastępstwa procesowego było konieczne celem zdyscyplinowania opieszałości Banku. Jednocześnie Sąd wskazuje, że z uwagi na wartość przedmiotu sporu stawka minimalna za czynności adwokackie w niniejszej sprawie wynosi 10.800 zł, co jest kwotą w zupełności adekwatną do poczynionego przez pełnomocnika powoda nakładu pracy w trakcie procesu. W związku z powyższym orzeczono jak w punkcie 3 sentencji wyroku.

Na mocy art. 333 § 1 pkt 1, który stanowi, iż Sąd z urzędu nada wyrokowi przy jego wydaniu rygor natychmiastowej wykonalności, jeżeli zasądza roszczenie uznane przez pozwanego, orzeczono jak w punkcie 4 sentencji orzeczenia.